:

והא קשיש מיניה מובא אלא משום דקאי רבי

חנינא בן גמליאל בשימתיה ומי קאי יוהתניא

אור יוה"כ מתפלל שבע ומתודה שחרית

מתפלל שבע ומתודה מוסף מתפלל שבע

ומתודה מנחה מתפלל שבע ומתודה בנעילה

מתפלל שבע ומתודה בערבית מתפלל שבע

מעין שמנה עשרה רבי חנינא בן גמליאל משום אבותיו אומר ימתפלל שמנה עשרה

מפני שצ"ל הכדלה בחונן הדעת אמר ר"נ

בר יצחק איהו אמר משום אבותיו וליה לא

ם"ל א"ל ר' ירמיה לר' זירא ואת לא תסברא

דמאן תנא קמפא פירא ר"א הוא יוהתנן

ר"א אומר המעמיד בשרף ערלה אסור אפילו

תימא רבנן יע"כ לא פליגי רבנו עליה דר"א

אלא בקטפא דגווזא אבל בקטפא דפירא

מודו ליה 🌣 דתנן יא"ר יהושע שמעתי בפירוש

שהמעמיד בשרף העלין בשרף העיקרין מותר בשרף הפגין אסור מפני שהוא פרי

ואיבעית אימא "כי פליגי רבנן עליה דר"א

באילן העושה פירות אבל באילן שאינו עושה

פירות מודו דקמפו זהו פריו דתנן יור"ש אומר

אין לקטף שביעית יוחכ"א יש לקטף שביעית

מפני שקטפו זהו פריו מאן חכמים לאו רבנן

רפליגי עליה דר"א א"ל ההוא סבא הכי א"ר

יוחנן יימאן חכמים ר"א דאמר קטפו זהו פריו

אי ר"א מאי אירוא אילן שאינו עושה פרי

םה א מיי' פ"ב מהל' תפלה הל"ז טוש"ע ח"מ סי' תריט עד סי' תרכד: מוים עד סי מוכז. ב מייי שם פ"ב הלכה ד יב טוש"ע או"ח סי תרכד

:סעיף א סעיף ה: סו ג ד ה מיי פ״ו מהלי שמיטין הלי״ט והלי כ ופט״ו מהלי מאכלות אסורות

יפט ו משל ממלחת מסורות הל' כו: סה ו מיי פ"ט מהל' איסור ביאה הל"ה ופ"ד מהלי

ביאה הל"ה ופ"ד מהל" משכנ ומושב הל"א קמג לאון קיא: בש ז מי" פ"א מהל שמיטין הל" כא כב: ע ח מי" פ"ש מהל איסורי ביאה הל"ד ופ"ד מהל" משכב ומושב הל״א סמג לאוין קיא טוש״ע יו״ד סי׳ קפט סעיף לג:

עא ט מיי׳ פ״ד מהל׳ משכב ומושב הל"א: ומושב הכ"ח: עב י מיי פ"ז מהלי איסורי ביאה הל"א סמג לאוין קיא ועשין רמג:

תום' הרא"ש והא קשיש מיניה. פרש"י ר' חנינא בנו של ר"ג דיבנה הוה חבירו של ר' אליעזר הוה חבירו של ר' אלינזר ור' אלינזר [בעל אחותו] דר"ג [היה] כדאיתא בפרק הזהב והך לאו ראיה דאפשר דלא דהוה קשיש הרבה אע"ג דר' (אליעזר) [גמליאל] היה נשוי אחות אביו אלא לקמז נשוי אחוון אבין אלא ליקנון בהמפלת משמע שהיה בימי ר' מאיר או אחריו דקאמר ר' (מאיר) חנינא בן גמליאל נראין דברי ר' מאיר. ובקדושין הוא בר פלוגתיה דר' מאיר בתנאי כפול. ותימה דבת"כ גבי פנחס כפור. והימוד בוני כיגבי פנחט שעלה גורלו להיות כ״ג אמר ר״ חנינא בן גמליאל והלא חתנינו היה משמע דקודם חורבן הוה. וי"ל דחתן בית אבא קאמר מדלא קתני חתני. וא"ת הא ביי אי קונני ווועני. וא"ת הא בסוף מסכת סוטה אמר רשב"ג אלף ילדים היו בבית אבא ולא נשתייר מהם אלא אני כאן וכן אחי אכא כעסיא. אני למדתי תורה ובן אחי אבא למד חכמת יונית. אלמא לא לכור הכבות הכא משמע שרי היו לו אחים והכא משמע שרי חנינא היה אחיו. וי"ל דבבית אבי אבא קאמר כשנהרג (ר"ג) [רשב"ג] הזקן. תדע מדקאמו בן אחי אבא וכשאמר דבר זה בן אחי אבא וכשאמר דבר זה עדיין היה ר' חנינא אחיו קטן: ומ' קאי כוותיה והתניא כו'. הקשה הר' שמשון מקוצי מאי קשיא ליה השתא טפי משום . 'קאי ר' אליעזר כוותיה בלאו דקאי ר' אליעור כוותיה בלאו הכי תקשי מדידיה אדידיה לא וי״ל דמדידיה אדידיה לא קשה דאיכא למימר הא דלעיל איירי במוצאי שבת ליום טוב והכא איירי במוצאי שבת לחול. אבל השתא דקאמר דר׳ לחול. אבל השתא דקאמר דר׳ לומר הבדלה בחונן הדעת. וא״ת ונכלליה מכלל דהכי ומייתו הנכלליה מכלל דהכי נמי פריך בפרק תפלת השחר למייד אין מתפללין במוצאי שבת הביננו. ווי"ל דהתם פריך שפיר כיון דקאמרת דכל השנה כולה מתפלל אדם, הביננו כולה טונפלל אום הביננו במוצאי שבת נמי לא ישנה מנהגו ויכלול הבדלה בהביננו ליכא למיפרך ונכלליה לשנות מנהגו של כל השנה: אבל בקיטפא דפירא מודו ליה. אמאי דקאמר ר"זירא לעיל חזי דמינך ומאבוך קשריתו קיטפא לעלמא קמתמה. ותימה ור׳ פרת באיזו קיטפא איירי אי ברת באיזו קיטפא איירי אי בקיטפא דפירא אפי׳ ר׳ יהושע מודה דאסור ואמאי קאמר ליה קיטפא לעלמא כדתנן . שרף הפגין אסור ואי בקיטפא דגווזא אמאי קפיד ר' זירא . דאי הימפא דגווזא שרי וי״ל

היה בנו של ר"ג דיבנה וכ"נ דבפרק המפלת (לקמן דף כג.) א"ר חנינא בן גמליאל נראין דברי ר"מ בבהמה ובחיה וא"ת והא בת"כ (פ' אמור) גבי פנחס איש הסתת שעלה גורלו להיות כ"ג כו'

אמר ר' חנינא בן רבן גמליאל וכי סתת היה והלא חתנינו היה וחורש היה ואי בן ר"ג דיבנה היה היאך היה לו חתן כ"ג והלא היה אחר החורבן וי"ל דלאו חתנינו ממש קאמר אלא חתן אבותיו וכן משמע דלא אמר חתני אלא חתנינו היה:

בקמפא דפירא מודו ליה דתנן א"ר יהושע כו'. וא"ת [א"כ] אמאי אוקי רבי פדת מתניתין כר"א כיון דרבנן מודו בקטפא דפירא ואי משום דבעי לאוקומי בכל מיני קטף אפי׳ בדגוווא מ״מ היכי קאמר ליה ר' זירא חזי דמשתריא קטפא לעלמא הא ודאי אמת הוא דקטפא דגוווא שרי דאף ר' זירא מודה דאין הלכה כר״א אלא בד׳ וליכא למימר דאתי למטעי ולמשרי אף קטפא דפירא מדלא מוקי רבי פדת מתני׳ בקטפא דפירא ודברי הכל מכלל דסבר אף בקטפא דפירא רבנן הוא דשרו הא לא אתי למטעי דהא חזינן במשנה שאוסר רבי יהושע שרף הפגים וי"ל שיטעו ויסברו שרבי יהושע שמעתי קאמר וליה לא ס"ל מדלא מוקי ר' פדת מתני' כוותיה ובקטפא דפירא ואפשר דר' פדת סבר דקטפא דפירא שרי ור' [יהושע] קאמר שמעתי וליה לא סבירא ליה: מאן חבמים (א"ר יוחגן) ר"א. אע"ג דתנא בלשון חכמים ניחא ליה לאוקומי

בלשון מכמים נימא ליה לאוקומי כר״א ולא לימא ג׳ מחלוקות נדבר: אפילו אילן העושה פרי קשפו זהו פריו קושי העושה פירות גמי קשפו זהו פריו לדידכו אודו לי מיהת באילן שאינו עושה העושה פירות גמי קשפו זהו פריו לדידכו אודו לי מיהת באילן שאינו עושה פירות דקטפו זהו פריו ורבגן אמרי ליה לא שנא: איזו היא בתולה כל שלא ראתה כו': ת"ר ינשאת וראתה דם מחמת נישואין ילדה וראתה דם מחמת לידה עדיין אני קורא לה בתולה שהרי בתולה שאמרו בתולת דמים ולא בתולת בתולים איני והאמר רב כהנא "תנא ג' בתולות הן בתולת אדם בתולת קרקע בתולת שקמה בתולת אדם כל זמן שלא נבעלה נפקא מינה לכ"ג א"נ לכתובתה מאתים בתולת קרקע כ"ז שלא נעבדה □נפקא מינה לנחל איתן א"נ למקח וממכר בתולת שקמה כ"ז שלא נקצצה נפקא מינה למקח וממכר אי נמי למקצצה בשביעית כדתגן שיאין קוצצין בתולת שקמה בשביעית מפני שהיא עבודה ואם איתא ליתני נמי הא אמר ר"נ בר יצחק כי קתני מידי דלית ליה שם לווי אבל מידי דאית ליה שם לווי לא קתני רב ששת בריה דרב אידי אמר כי קתני מידי דתלי במעשה מידי דלא תלי במעשה לא קתני רבי חנינא בריה דרב איקא אמר כי קתני מידי דלא הדר לברייתו מידי דהדר לברייתו לא קתני רבינא אמר כי קתני מידי דקפיד עליה זבינא מידי דלא קפיד עליה זבינא לא קתני ולא קפדי יוהתניא רבי חייא אומר כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים יפין לאשה ותניא משום ר"מ כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובין אלא כי קתני מידי דקפיץ עליה זבינא מידי דלא קפיץ עליה זבינא לא קתני ת"ר איזוהי בתולת קרקע כל שמעלה רשושין ואין עפרה תיחוח נמצא בה חרם בידוע שנעבדה צונמא הרי זו בתולת קרקע: מעוברת משיודע עוברה: וכמה הכרת העובר סומכום אומר משום רבי מאיר "שלשה חדשים ואעַ"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר וויהי כמשלש חדשים וגומר זכר לדבר קרא כתיב וראיה גדולה היא משום דאיכא דילדה למ' ואיכא דילדה לשבעה ת"ר סיהרי שהיתה בחזקת מעוברת וראתה דם יואח"כ הפילה רוח או כל דבר שאינו של קיימא הרי היא בחזקתה ודיה שעתה ואע"ג שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר יהרינו חלנו כמו ילדנו

להא קשיש מיניה שובא. ר״ל מרבי חנינל פרש״י שר׳ חנינל 💎 והא קשיש מיניה עובא. דהל ר׳ אליעזר היה בימי ר״ג בנו של ר״ש הנהרג בהרוגי מלכות ובעל אחותו היה כדאמרי׳ בהזהב (ב"מ דף נט:) ור׳ חנינא בנו של ר״ג היה: אור. ליל כניסתו: מעין שמנה עשרה. שאומר בשבעה ברכות מעין שמונה עשרה כגון ג' ראשונות וג'

אחרונות כתקנן ואומר הביננו באמלע ומסיים בשומע תפלה כדאמרינו בברכות (דף כט.) ויש בה מעין כולם: המעמיד. חלב בהמה לעשות גבינה: בקטפה דגוווה. בשרף הנוטף מן העץ דכעץ בעלמא הוי אבל קטף הוי שרף הפגין ומודו בהו רבנן: לאו רבנן דפליגי עליה דר"ח. בשחר אילנות וחזינן דבקטף סבירא להו כוותיה: בסולם דמים. דמי נדה ולא דמי בתולים דאפילו נבעלה עדיין היא בתולת דמים: לכהן גדול. שמלווה (ה) ליקח בתולה: לכסובתה מחתים. דחם נבעלה תו לח מיקרי בתולה וכתובתה מנה: למקח וממכר. שאם אמר לו קרקע בתולה אני מוכר לך נותן לו קרקע שלא נעבדה לפי שעושה פירות מרובין ושמנים: שלה נקצלה. כן מנהג לקוללה כדי שירבה עוביו ויוליא ענפים הרבה במקום החתך ונקרא סדן שקמה: למקח וממכר. לפי שנוח לו בבתולה שילדה היא ויקללנה ומתעבה: ליתני נמי הת. וניתח חרבע בתולות הן: שם לווי. כגון בתולה דמתניתין לאו בתולה סתם מיקריא אלא בתולת דמים דסתם בתולה בנשים היינו בתולת בתולים וכן קרקע בתולה וכן שקמה בתולה לא בעי שם לווי: ד**חלי במעשה.** שאינו מאבד שמו אלא ע"י מעשה אבל ראיית דם מאיליה באה ואבדה שם בתולה: דהדר לברייםו. כגון זקנה שמסחלקין דמיה: דקפיד עליה ובינת. נותן עיניו בכך כגון בתולה נוחה לינשח מבעולה וכן קרקע ושקמה אבל בתולת דמים אין אדם נותן עיניו בדמים דלא חיים אי חזיא אי לא חזיה: דקפין עליה. שנוחה בתולה ללקוחות כגון בתולת בתולים וקרקע ושקמה אבל בתולת דמים כל כמה

דחזים ניחם ליה טפי כדחמרינן:

רשושין. אבנים דקין שקורין פרדוי״א.

לשון אחר רגבי אדמה קשין שאין

עפרם מתפור: הרם. מכיתת

חרשים: בידוע שנעבדה. דחי לח

נעבדה חרם זה מאין בא לתוכה:

לונמא. סלע: דילדה לו'. כי שמא

ניכר עוברה לשליש ימיה דהיינו שני

חדשים ושליש קמ"ל °דאולינן בתר

רוב נשים: דיה שעתה. לא אמרינן

איגלאי מילתא למפרע דלאו הריון

הוא ונטמאו טהרות דמעת לעת של

ראיה: זכר לדבר. דהריון רוח

שמיה הריון: קשתה שני ימים. בתוך

אחד עשר ימי זוב ולשלישי נמי ראתה

ואח"כ הפילה רוח בו ביום ולא שפתה

מן הלער הרי לידה זו בזוב ולריכה

שבעה נקיים וקרבן לזיבתה דכיון דלאו ולד הוא הויא זיבה מעליא:

אור יוה"כ. ליל יוס הכפוריס (יומא פו:). בקטפא דגווזא. נשרף היולל מן הען (ע"ז לה:). רמים יפין לאשה. למהר לה

ערלה קיטפא דפירא פירא הוא . ה"נ גבי שביעית קיטפא פירא . הוא ואסור ומשום הכי קפיד ולשינויא אחרינא איירי ר' פדת בקיטפא דגווזא באילן שאינו צושה פירוח והיה מורר כההוא עושה פידות ההייטובו כהיה סבא דסבירא דר׳ אליעזר אוסר וחכמין מתירין וקא שרי לעיל. ור׳ זירא הקפיד כי הוא סובר . דרבנן מודו באילן שאינו עושה פירות דקיטפו זהו פריו: **נפקא** מינה לכ"ג. משמע דלא אסירא ליה אלא א"כ בעולת אדם. תימה הרי בוגרת ומוכת עץ . יאמרינז פרק הבא על יבמתו לא ישא ומדאורייתא כדמוכח לא ישא ומו אוז יינא כו מוכוז התם. וי״ל דבדיעבד אם נשא נשוי כדאיתא התם אבל בעולת אדם אם נשא יוציא א״נ ה״ק נפקא מינה לכ״ג אם היא בעולת איש ועדיין היא בתולה כגון שבעל בהטייה אפי׳ הכי אסורה כדאיתא פ׳ אין דורשין ועדיין היא בתולה גבי בתולה שעיברה. וא״ת אמאי לא קאמר . נפקא מינה לענין אונס ומפתה. וי״ל דהתם אימעטא בוגרת אע״פ שהיא בתולת אדם: מידי דקפיץ עליה זבינא. תי׳ הרי בתולת השקמה דסדן השקמה עדיף כדתנן בהמוכר את הבית המוכר את השדה מכר בתולת

רוח מאי זכר לדבר הרי ראיה גדולה היא כי כתיב האי קרא בזכרים כתיב ורמינהי יקשתה שנים ולשלישי הפילה רוח או כל דבר שאינו של קיימא הרי זו יולדת בזוב ואי אמרת לידה מעלייתא היא קושי

ין – השקסה אבד לא בתורח סדן השקמה ושמא התם לפי שיש לו שם לווי ולא משום דעדיף. ומיי לעיל משמע דעדיף דקאמר אין קוצצין בשביעית מפני שהוא עבודה אלמא שהוא מיתקן ומשביח מן הקציצה כמו זימור בכרמים. וי״ל דהאי דעדיף היינו משום דגדול ועב מבתולת השקמה והלוקח מחברו אילן . של שקמה גדול ניחא ליה טפי שתהא בתולה משיקצוץ הענפים ואחר כד ישביח ואם היה סדו אם יקצוץ איו גזעו מחליף

יואי קיטפא זנות של דייר של היה להיה המדיר והמדיר בשל המדיר בשל האו פירא הוא ושרי בשביעית והא דאסר בשרף הפגין דר: פרת אירי בקיטפא דפירא וסבר דר' יהושע נמי סבר דקיטפא לאו פירא הוא ושרי בשביעית והא דאסר בשרף הפגין בערלה משום דכתיב וערלהם ערלתו את פריו ומרבינן את הטפל לפריו אפי׳ מידי דלא פירא כגון קילפין רמונים ואגווים אבל שרף העלין ושרף העיקרין דלאו פירא הוא שרי דלא הוי השרף טפל לפרי. ור' זירא סבר דכי היכי דסבר ר' יהושע גבי

ל) יוננו פן: פטחים גג, ט ע יו לה: [ערלה פ"א מ"ו], ג) ע"ו שם ערלה פ"א מ"ו, ד) שביעית פ"ו מ"ו [ושם אימא ר"ש אומר אין לקטף שביעית מפני שאינו פרין, **ד**) [אין זה במשנה אלא מברין, הי) [חין זה במשנה חנת מבריר מ״ק החם משמע הכין, 1) [עירופין פג. וש״נן, 1) [מוספתה שניעית פ״ג ה״ה ע״שן, ה) [פסחים נג.ן, 1) שביעית פ״ד מ״ה ב״ב פ:, 1) שביעית פ״ד מ״ה ב״ב פ:, י) כתובות י: [לקמן סד:], כ) [תוספתא פ"א ה"ד],

תורה אור השלם

ו. ויהי כמשלש חדשים ויגד 1. זְיְהִי בְּתִּשְׁלִשׁ דֶוְ שִׁים זְיְגֵּוּ לִיהוּדָה לֵאמֹר זְנְתָה תְּמָר בַּלֶּתֶרְּ וְגִם הִנֵּה הָרָה לְזִנוּנִים יָּה הַיְּה יְהוּנְיה הַשְּׁרָה בְּיר יְהוּנְשְׁרָה ב- 2 בראשית לח כד וְנְשָּׁן בְּי בּוֹאשׁית לְּתְּ כְּרְ 2. הָרִינוּ חַלְנוּ בְּמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ יְשׁוּעת בָּל נְעַשֶּׁה אֶרֶץ וּבַל יִפְּלוּ יִשְׁבֵּי תַבַל:

הגהות הב"ח

(ħ) רש"י ד"ה לכהן גדול שמלווה לישא כתולה: (כ) ד"ה דילדה לשבעה ושמא:

גליון הש"ם

. גבו' ואח"ב הפילה רוח. ע' לקמן ט ע"ב רש"י ד"ה הרי היא ככל הנשים וכו'. וכ"ת תגלי מילתא למפרע וכו' ול"ע: רש"י ד"ה דילדה לשבעה וכו' ראולינן בתר רוב נשים. עיין מנהדרין סט ע"ח:

לעזי רש"י

פרדוי"א [פידרוי"א]. אבנים

מוסף רש"י

בקטפא דפירי. נשרף הפירי עלמו (שם). לנחל איתן. לעגלה ערופה (פסחים נג.).

תום' הרא"ש (המשך)